

Informovaný souhlas pacienta / zákonného zástupce se zákrokem:

RINOSEPTOPLASTIKA

(Plastická operace nosu a nosní přepážky)

Vedoucí lékař: primář MUDr. Tomáš Fořt

Vedoucí lékař anesteziologie: MUDr. Roman Baláž

Jméno a příjmení pacienta: _____ R. Č.: _____

I. Informace o povaze onemocnění:

Účelem operace je úprava deformity (změny tvaru nebo postavení) zevního nosu a nosní přepážky, a tím zlepšení funkce a vzhledu zevního i vnitřního nosu. Nosní přepážka je chrupavčitě – kostěná struktura rozdělující nosní dutinu na dvě části. Kostru zevního nosu tvoří nosní kůstky a chrupavky. Všechny tyto struktury mohou být změněny, eventuálně posunuty úrazem, nerovnoměrným vývojem nebo následkem předchozí operace, a způsobovat tak překážku v dýchání.

II. Informace o potřebném léčebném výkonu:

Operace se provádí v celkové anestezii. Podstatou operace je uvolnění přepážky, odstranění jejích nadbytečných částí, úprava a rekonstrukce chrupavčitých a kostěných částí přepážky a zevního nosu. Přístupovou cestou u zavřené rinoseptoplastiky jsou malé řezy kůže a sliznice v dutině nosní, po operaci tedy nezůstává jizva na viditelném místě. Při otevřené rinoseptoplastice je veden malý řez ve střední části kožní přepážky mezi nosními dírkami, kde zůstává trvalá jizva. Tato metoda je vhodná u výraznějších deformit (změn tvaru a postavení) nosu. V případě, že chybí důležité struktury zevního nosu nebo nosní přepážky, je nezbytné je nahradit implantací (vložením) tkání z jiných částí těla, nejčastěji chrupavky ušního boltce nebo žebra, event. kosti nebo vaziva z jiných oblastí těla. Součástí operace bývá v indikovaných případech tzv. mukotomie, kdy je odstraňována nadbytečná sliznice v oblasti dolních skořep (struktura uvnitř nosu), na jedné nebo na obou stranách.

Omezení a doporučení ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a případné změny zdravotní způsobilosti po provedení uvedeného zdravotního výkonu:

K zajištění správné polohy nosní přepážky po operaci a jako prevence pooperačního krvácení se obě části nosní dutiny vyplňují vazelinovými tampony, které se obvykle odstraňují za 48 hodin po výkonu. Dýchání je možné pouze ústy. K další stabilizaci správné polohy přepážky a k prevenci srůstů v nosní dutině slouží vnitřní nosní dlahy. Jsou to oválné destičky z tenké folie (tvrzený silikon nebo polyetylén), které jsou upevněny stehem uvnitř dutiny nosní a odstraňují se zpravidla za 7-10 dnů po operaci. Stehy se odstraňují obvykle 7. pooperační den. K zajištění stability nosní kostry je zevně přikládána sádrová (ev. kovová, plastová) dlahy zpravidla na dobu 14 dnů. Po operaci se běžně vyskytují bolesti v oblasti nosu, mírně zvýšená teplota, otoky a krevní výrony v okolí očí a nosu. Délka pracovní neschopnosti je obvykle 3 týdny a závisí mimo jiné na charakteru vykonávané práce. Změnu zdravotní způsobilosti nepředpokládáme

Další potřebná léčba:

Pooperační péče spočívá v krátkodobé aplikaci nosních kapek se stahujícím účinkem na cévy (anemizující nosní kapky), výplachy nosní dutiny speciálními roztoky ve spreji (Vincentka nebo mořská voda) a v nanášení speciálních nosních mastí do nosu. V prvních dnech po operaci se doporučuje nekouřit, nepít alkohol, smrkat velmi opatrně, vyvarovat se jakéhokoliv fyzického násilí na oblast nosu, nesportovat. Minimálně 6 týdnů po operaci nenosit brýle, po dobu 3-4 měsíců vynechat opalování (vč. solária). Dodržovat doporučené pooperační kontroly.

III. Rizika výkonu (obecná, individuální):

- Přechnodné poruchy citlivost horního rtu, kůže nosu a nosní sliznice – odeznívají obvykle samovolně bez léčby
- Velmi vzácně dlouhodobé nebo trvalé bolesti v operované oblasti
- Vznik ztluštělé, modročerveně zbarvené jizvy (tzv. keloidu) v oblasti zevních řezů u jedinců se sklonem k tomuto typu hojení
- Jizvy a krevní výrony v místě odběru materiálu pro náhradu tkání nosu (ušní boltce, hrudník apod.)
- Krvácení: výrazné krvácení po operaci se vyskytuje zřídka, řeší se nosní tamponádou (vyplnění nosní dutiny tampony s vazelinou), mírná příměs krve v nosním sekretu po operaci je běžným jevem
- Nahromadění krve pod sliznicí přepážky (hematom) – vzniká vzácně, řeší se vypuštěním pomocí jehly (punkcí) nebo naříznutím sliznice (incisí) a vložením nosní tamponády
- Krevní výrony a otoky v okolí očí a nosu jsou běžnou součástí pooperačního hojení, vymizí obvykle během 2 týdnů bez léčby. Vzácně mohou mít za následek trvalé zbarvení kůže.

- Záněť nosní sliznice: projevuje se hnisavým výtokem a zvýšenou teplotou, popřípadě horečkou, léčí se antibiotiky
- Extrémně vzácné je poranění slzných cest, které je nutné řešit další operací
- Ještě vzácnější jsou poranění spodiny lebeční, která mohou vést k úniku mozkomíšního moku a jsou spojena s nebezpečím zánětu mozkových blan. Jejich řešení je opět operační
- Proděravění nosní přepážky (tzv. perforace) – jde většinou o pozdní komplikaci, při správné operační technice a nekomplikovaném hojení se vyskytuje velmi zřídka, malé perforace (především v přední části přepážky) se projevují „pískáním“ v nose, větší mohou být bez příznaků, nebo se projeví zhoršenou nosní průchodností, opakovaným krvácením a tvorbou krust („strupů“) v nose. Lze je uzavřít pouze novou operací, její úspěšnost velmi závisí na velikosti, umístění perforace a stavu nosní sliznice.
- Srůsty mezi přepážkou a dalšími nosními strukturami – často jsou bez příznaků, řeší se rozrušením srůstu v místním znecitlivění ambulantně.
- Změna tvaru nosu. Hojení nosu je dlouhodobý proces, který nelze zásadně ovlivnit. Změny se mohou projevit i při dokonalém provedení operace až za několik měsíců (někdy i za několik let) po operaci. Proto lze výsledek operace hodnotit minimálně s odstupem 6-12 měsíců po operaci a nelze jej předvídat především u těžkých poúrazových stavů nebo revizních (opakovaných) operací nosu.
- Úpravu případných pooperačních změn tvaru nosu a nosní přepážky lze řešit novou operací, která se provádí v odstupu minimálně 9-12 měsíců od předchozí operace.

IV. Alternativy výkonu:

Úprava změny tvaru nebo postavení zevního nosu nebo nosní přepážky je možná pouze operací. Dlouhodobé používání nosních kapek (déle než týden) ke zlepšení nosní průchodnosti má jen krátkodobý a omezený efekt a není vhodné vzhledem k riziku trvalého poškození nosní sliznice (tzv. medikamentózní rýma).

V. Odpovědi na doplňující otázky pacienta/zákonného zástupce:

(případně uvést, že pacient žádné doplňující otázky neměl)

Prohlášení lékaře:

Prohlašuji, že jsem výše uvedeného pacienta/zákonného zástupce srozumitelným způsobem informoval o plánovaném operačním zákroku, a to včetně upozornění na možné komplikace. Pacient/zákonný zástupce byl též seznámen s plánovaným způsobem anestezie včetně upozornění na možné komplikace spojené s tímto výkonem.

Datum: _____ MUDr.: _____ Podpis lékaře: _____

Souhlas pacienta / zákonného zástupce:

Já, níže podepsaný, prohlašuji, že jsem byl lékařem srozumitelně informován o plánovaném zákroku včetně anestezie, a to včetně upozornění na možné komplikace. Byly mi zodpovězeny mé doplňující dotazy (pokud byly položeny). Na základě poskytnutých informací a po vlastním zvážení souhlasím s provedením operačního zákroku s použitím popsané anestezie, a to včetně provedení dalších výkonů a opatření, pokud by jejich neprovedení bezprostředně ohrozilo zdravotní stav a život.

Souhlasím s úhradou ceny jednorázového materiálu ve výši _____ Kč.

Datum: _____ Podpis pacienta: _____

V případě nezpůsobilosti pacienta k právním úkonům je nutné, aby dokument podepsali jeho zákonní zástupci (Zpravidla jsou to oba rodiče, pokud není soudem určen jiný způsob zákonného zastoupení. Pak je nutné doložit příslušné soudní rozhodnutí).

Zákonný zástupce 1:

Jméno a příjmení _____ R. Č. _____ Podpis _____

Zákonný zástupce 2:

Jméno a příjmení _____ R. Č. _____ Podpis _____